

Brüsszel,
C/2010/ 885

- 8 FEV. 2010

Tisztelt Eörsi Mátyás Úr!


A Bizottság köszönetet kíván mondani a Magyar Országgyűlés Európai ügyek bizottságának az öröklési ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, az öröklési ügyekben hozott határozatok és közokiratok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az európai öröklési tanúsítvány bevezetéséről szóló európai parlamenti és a tanácsi rendeletre irányuló javaslatra {COM (2009) 154} vonatkozó elemzéséért.

A Bizottság üdvözli a Magyar Országgyűlés e javaslattal kapcsolatos kedvező véleményét, úgy véli továbbá, hogy a tagállami parlamentekkel folytatott párbeszéd, amely az új bizottsági javaslatok továbbítása révén valósul meg, az uniós jogalkotási eljárás fontos állomását jelenti.

Mellékelten küldöm az Önök véleményében felvetett legfontosabb kérdésekre vonatkozó magyarázatokat.

Várákozással tekintek a politikai párbeszéd jövőbeli továbbépítése elé.

Üdvözlettel,


Margot WALLSTRÖM
az Európai Bizottság alelnöke

Eörsi Mátyás úr
a Magyar Országgyűlés
Európai Ügyek bizottságának
elnöke
Magyarország



**AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG ÉSZREVÉTELEI A MAGYAR ORSZÁGGYŰLÉS
VÉLEMÉNYÉRE VONATKOZÓAN**

**COM(2009)154 – JAVASLAT: AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS
RENDELETE AZ ÖRÖKLÉSI ÜGYEKRE IRÁNYADÓ JOGHATÓSÁGRÓL,
ALKALMAZANDÓ JOGRÓL, AZ ÖRÖKLÉSI ÜGYKEBEN HOZOTT
HATÁROZATOK ÉS KÖZOKIRATOK ELISMERÉSÉRŐL ÉS
VÉGREHAJTÁSÁRÓL, VALAMINT AZ EURÓPAI ÖRÖKLÉSI
TANÚSÍTVÁNY BEVEZETÉSÉRŐL.**

A rendeletre irányuló javaslat az eltérő tagállami hagyományok tiszteletben tartására törekszik. A javaslat nem harmonizálja a tagállamok öröklési jogának anyagi jogi szabályait, különösen az élők közötti ajándékozás tekintetében. Ez utóbbival kapcsolatosan a rendeletjavaslat kizárja hatásköréből az ajándékozás érvényességének és joghatásának kérdését, mivel azt a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló (Róma I.), 2008. június 17-i 593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szabályozza. A javaslat továbbá az élők közötti ajándékozás joghatására vonatkozó nemzeti anyagi jogi szabályokat sem érinti.

A rendelet kitér viszont annak a több tagállamban is létező kötelezettségnek a kérdésére, amely alapján előírják, hogy örökléskor osztályra kell bocsátani vagy le kell vonni az ajándékokat. A megfelelő tagállami hagyományok tiszteletben tartása érdekében a rendeletjavaslat garantálja, hogy az abban meghatározott egységes kollíziós szabályoknak megfelelően megállapított öröklési jog határozza meg, hogy az örökrészek felosztásakor osztályra kell-e bocsátani vagy le kell-e vonni az élők közötti ajándékokat. Ez biztosítani fogja azon örökösök – különösen a gyermekek és házastársak – védelmét, akik az öröklésre alkalmazott jog alapján törvényes örökségre (kötelesrészre) jogosultak valamely családtagjuk elhalálását követően. A rendelet egyidejűleg azon tagállamok hagyományának tiszteletben tartására is törekszik, ahol az élők közötti ajándékozás visszavonható, annak révén hogy megengedi az ilyen tagállamok állampolgárai számára, hogy az állampolgárságuk szerinti tagállam jogát válasszák az öröklésükre alkalmazandó jognak.

Az európai öröklési tanúsítványt a rendelet alapján joghatósággal rendelkező hatóságok szerinti tagállamban állíthatják ki. A rendelet VI. fejezete részletesen szabályozza az európai öröklési tanúsítvány kiállítását, tartalmát és hatásait. A 2. cikk g) pontjában szereplő meghatározás szerinti határozatokat a IV. fejezetnek megfelelően fogják elismerni és végrehajtani, továbbá a 2. cikk h) pontjának meghatározása szerinti

közokiratokat az V. fejezetnek megfelelően ismerik majd el. Először is meg kell jegyezni, hogy a harmonizált kollíziós szabályok miatt minimálisra csökken az ellentmondó határozatok vagy okiratok kockázata. A Bizottság osztja a Magyar Országgyűlés véleményét, miszerint a jövőbeni rendeletnek arra kell irányulnia, hogy amennyiben mégis ilyen ellentmondás bukkan fel, megakadályozza az ellentmondó dokumentumok Unión belüli mozgását. A Bizottság az Európai Parlamenttel és a tagállamokkal együtt értékeli majd, hogy szükséges-e erre vonatkozó értelmezést belefoglalni a rendelet végleges szövegébe.

A szokásos tartózkodási hely az öröklésre vonatkozó nemzetközi magánjogban használt legáltalánosabb és legkorszerűbb kapcsoló tényező, amely egybeesik az elhunyt érdekeltségi központjával és gyakran megfelel annak a helynek, ahol javainak legnagyobb része található. Az említett illetőség kedvező a szokásos tartózkodási hely szerinti tagállamba történő beilleszkedés szempontjából, és elkerüli az olyan személyekkel szembeni hátrányos megkülönböztetést, akiknek ott található a lakóhelye, de nem rendelkeznek állampolgársággal. Az Európai Bíróság megszilárdult ítélkezési gyakorlata szerint a szokásos tartózkodási hely fogalmát önállóan kell értelmezni, függetlenül a nemzeti jogrendszerben található hasonló fogalom vagy kapcsolódó fogalmak jelentésétől. A fogalom nemzeti bíróságok általi értelmezése az Európai Bíróság ellenőrzése alatt áll. A Bíróság fokozatosan értelmezési iránymutatásokat dolgoz ki. A Bíróság – a C-523/07. sz. ügyben, 2009. április 2-én hozott friss ítéletében – először értelmezte a fogalmat a polgári igazságszolgáltatás területén. Ez az iránymutatás segíteni fogja a tagállami bíróságokat ennek az önálló fogalomnak az alkalmazásában, ami a jelek szerint nem ütközik komolyabb nehézségbe.

A Bizottság reményét fejezi ki, hogy a fentiekben adott értelmezés megfelelő választ ad az Önök véleményében kifejtett legfontosabb aggodalmakra.